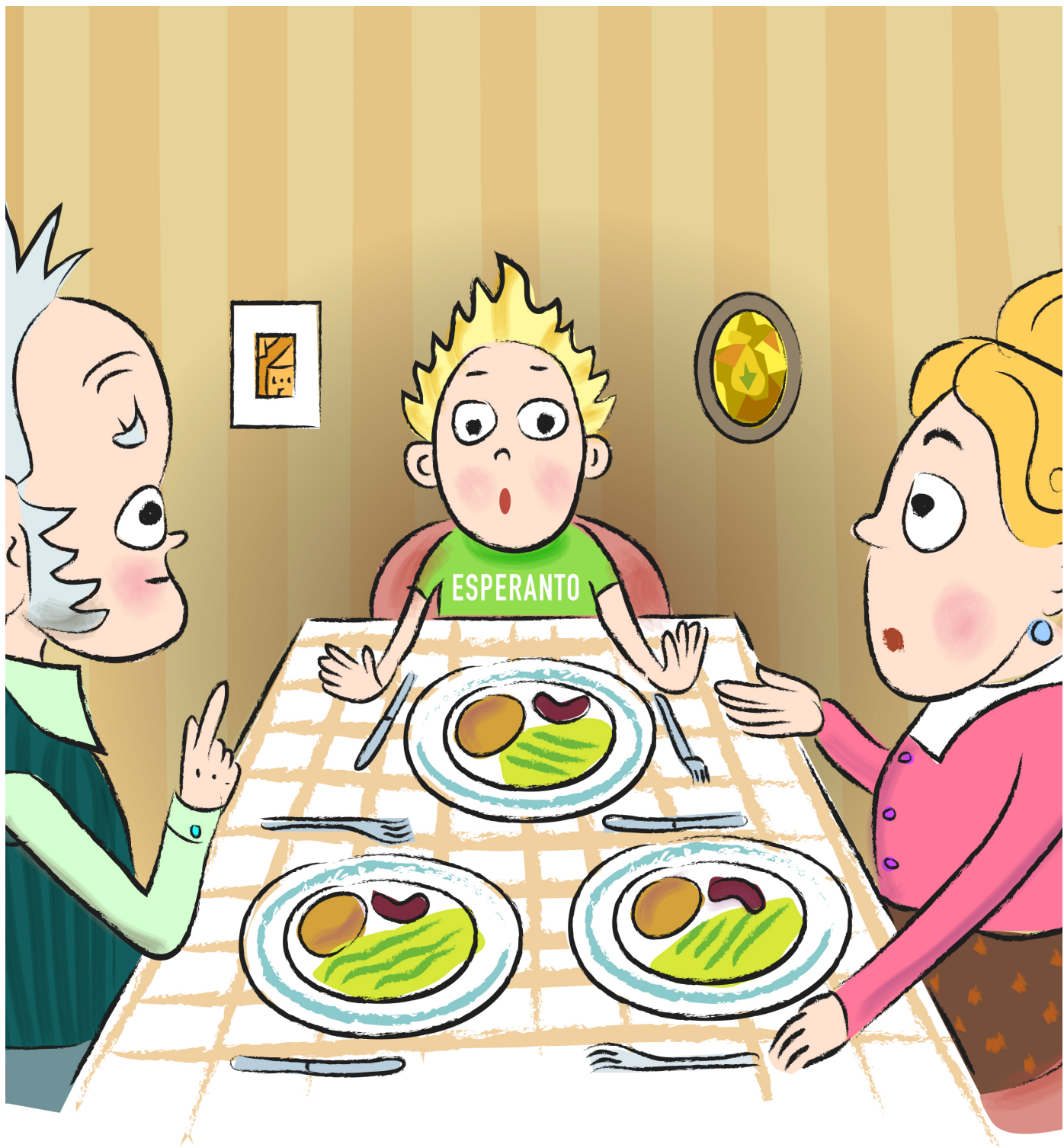

Lecție 2

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Răspunderea pentru conținutul acestei publicații revine în totalitate autorului; Comisia nu poartă responsabilitatea pentru utilizarea ulterioară a informațiilor conținute aici.

<https://lernu.net/instruado?lang=ro>

Toate conținuturile acestui document, în special textele, imaginile și graficele sunt protejate de drepturi de autor. Cu excepția cazului în care este specificat altfel, drepturile de autor sunt deținute de *lernu.net* și sunt sub [Creative Commons Attribution - necomerciale - sub aceleași condiții 4.0 International license \(CC BY-NC-ND 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Adjektive

Toate adjectivele au terminația **-a**:

bela = frumos

granda frato = fratele cel mare

malgranda fratino = sora mai mică

Acuzativ

Esperanto are numai două cazuri, nominativ și acuzativ. Terminația acuzativului este **-n**. Acuzativul este folosit pentru a arăta complementul unui verb tranzitiv (persoane sau lucruri la care se referă verbul):

Kiun mi vidas? = Pe cine văd?

Mi vidas amikon. = Eu văd un prieten.

Nu folosi niciodată acuzativul cu verbul **esti**.

Adjectivele se acordă cu substantivele pe care le determină: iau aceleași terminații **-j** și **-n**.

Vi estas bona amiko. = Tu ești un prieten bun.

Vi estas bonaj amikoj. = Voi sunteți buni prieteni.

Vi havas bonan amikon. = Tu ai un prieten bun.

Vi havas bonajn amikojn. = Tu ai prieteni buni.

Alte cazuri care există în mai multe alte limbi sunt formate din prepoziții în Esperanto:

Mi iras al vi. = Vin la tine.

Mi iras kun vi. = Eu merg cu tine.

La teksto de la libro estas bona. = Textul cărții este bun.

Verbe

Verbele au la infinitiv terminația **-i**:

labori = a munci

Timpul prezent se termină în **-as**:

mi laboras = eu muncesc

ni laboras = noi muncim

vi laboras = tu muncești

ili laboras = ei muncesc

li/și/și laboras = el/ea muncește

Forma de trecut (perfect) are terminația **-is**:

mi laboris = eu am muncit

ni laboris = noi am muncit

vi laboris = tu ai muncit/voi ați muncit

ili laboris = ei au muncit

li/și/și laboris = el/ea a muncit

Forma pentru viitor are terminația **-os**:

mi laboros = eu voi munci

ni laboros = noi vom munci

vi laboros = tu vei munci/voi veți munci

ili laboros = ei vor munci

li/și/și laboros = el/ea va munci

ke

Conjuncția **-ke** înseamnă "că" și introduce propoziții subordonate dependente:

Vi vidas ke mi manĝas. = Tu vezi că eu mănânc.

Li diras ke li iros. = El spune că el va merge.

mal-

Prefixul **mal-** schimbă sensul cuvântului în sensul opus:

bona = bun. bună

malbona = rău

granda = mare

malgranda = mic

bela = frumos

malbela = urât

ge-

Prefixul **ge-** indică ambele genuri, bărbați și femei, împreună:

gefratoj = frați

gepatroj = părinți

Expresii de politețe

bonvolu = vă rog

dankon = mulțumesc

saluton = salut

Construcția propoziției

Ordinea obișnuită a cuvintelor într-o propoziție este subiect-verb-complement direct, ca în engleză. Cu toate acestea, întrucât terminația de la acuzativ **-n** arată clar care este subiectul și care este complementul direct, ordinea cuvintelor poate fi variată în scopuri stilistice sau pragmatice:

Mi legas libron. = Eu citesc o carte.

Libron mi legas. = O carte citesc eu.

Kio / kion

kio = ce

Kio estas tio? = Ce este aceasta?

Kio estas sur la tablo? = Ce este pe masă?

Dacă se așteaptă un cuvânt din acuzativ într-un răspuns la o întrebare, se adăugă la cuvântul interogativ **-n** terminația **kio**:

Kion vi faras? = Ce faci?

Kion ŝi diris? = Ce a zis ea?

Formarea cuvintelor

Compunerea cuvintelor (rădăcini de cuvinte) permite formarea de cuvinte noi cu sensuri noi. O altă rădăcină este adăugată la rădăcina unui cuvânt și în final este necesară o desinență gramaticală:

bon-ven-o = Bun venit

trink-mon-0 = Bacșiș

Dacă o astfel de compoziție este dificil de pronunțat, desinența-o poate fi adăugată între rădăcini:

lern-o-libr-o = Manual

▼ **Unitate 5** (Sesiuni 9-10)

Obiective de învățare

- să repete utilizarea de cuvinte din lecția precedentă
- cuvinte noi și utilizarea lor
- a cunoaște terminația de acuzativ **N** și utilizarea ei
- pentru a recunoaște că adjectivele se termină în **-A**
- cum se folosește prefixul **GE-**

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul

Pregătire

- Audio-uri **1, 2**
- Copii de **M1**
- Exercițiu **M2**
- Exercițiu **M3**
- Copii de **M4**
- Copii de **M5**
- Exercițiu **M6**

Cuvinte noi

havi = a avea

nomo = nume

juna = tânăr

bela = frumos

veni = a veni

al = către

hejmo = acasă

bonvolu = vă rog

Plan de curs

15 min

Distribuiți **M1** și ascultați audio **1**. Citiți și traduceți textul împreună. Rugați elevii să citească și să traducă câte două propoziții simultan. Când ați ajuns la sfârșitul textului, începeți din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar la pronunție și la traducere numai dacă este necesar.

În acest fel, elevele/elevii citesc textul de mai multe ori, memorează cuvinte și se familiarizează cu terminațiile gramaticale **-O, -J, -AS** și cu sufixul **-IST**.

Veți afla, de asemenea, despre terminația la acuzativ **-N** și terminația **-A**, care marchează un adjectiv.

Subliniați terminația la acuzativ **-N** și discutați pe scurt funcția acestuia.

5 min

Distribuiți exercițiul de traducere **M11**. Rugați elevii/elevele să traducă propozițiile în Esperanto.

Explicați pe scurt cum se adaugă terminațiile gramaticale la cuvintele din Esperanto: **bela, belaj, belajn, domo, domoj, domojn**.

Petro lernas en bela ĉambro. Junaj instruistoj estas en aŭto. Belaj knabinoj sidas en la lernoĉambro. Ana kaj Boris estas junaj.

5 min

Joc recreativ nonlingvistic

10 min

Distribuiți exercițiul de traducere **M3**. Rugați elevele/elevii să traducă propozițiile cu acuzativul în limba maternă.

Mi havas amikon. Mi havas amikojn Petro kaj Boris. Mi havas amikinon. Ŝi lernas lingvon. Ili lernas lingvon Esperanton. Vi lernas lingvojn.

10 min

Distribuiți cântecul **M4**. Traduceți cântecul împreună și cântați-l de două până la trei ori.

10 min

Pauză

10 min

Distribuiți dialogul **M5**.

Împărțiți elevii/elevele în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min

Joc recreativ nonlingvistic

20 min

Distribuiți exercițiul de traducere **M6**. Rugați elevele/elevii să traducă cuvintele **eniri, kunsido, malbona, malfacila, gepatroj, bonvena, gefratoj, malami, kunlabori** în limba lor maternă.

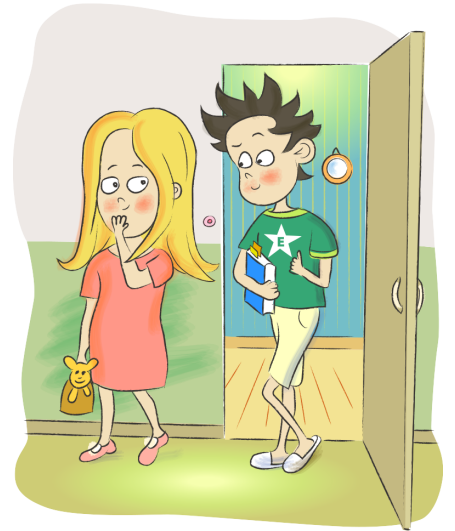
Prezentați temele de acasă

La amikino de Marko (1-a parto)

Marko havas amikino. Ŝia nomo estas Ana. Ŝi estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas geamikoj.

Ana venis al la hejmo de Marko.

- Bonvolu eniri, amikino.
- Saluton, Marko. Kion vi faras?

M2 Exercițiu de traducere

Tradu din limba ta maternă în Esperanto.

Petro lernas en bela ĉambro. Junaj instruistoj estas en aŭto. Belaj knabinoj sidas en la lernoĉambro. Ana kaj Boris estas junaj.

M3 Exercițiu de traducere

Tradu următoarele propoziții cu acuzativul în limba ta.

Mi havas amikon. Mi havas amikojn Petro kaj Boris. Mi havas amikinon. Ŝi lernas lingvon. Ili lernas lingvon Esperanton. Vi lernas lingvojn.

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodie: [YouTube](#)

M5 Dialog

- Petro** Kio estas via nomo?
- Maja** Mia nomo estas Maja. Kiu estas vi?
- Petro** Mi estas Petro. Ĉu vi havas lernolibron de nova lingvo?
- Maja** Jes. Kaj vi?
- Petro** Ne. Kion vi faras en la lernoĉambro?
- Maja** Mi lernas kaj sidas.
- Petro** Ĉu vi estas mia amikino?
- Maja** Jes, mi estas via amikino kaj vi estas mia amiko.

M6 Exercițiu de traducere

Tradu în limba ta.

eniri, kunsido, malbona, malfacila, gepatroj, bonvena, gefratoj, malami, kunlabori

M7 Temă pentru acasă

Tradu propozițiile în limba ta. Atenție la acuzativ.

Mi havas tablon.

Vi havas instruiston.

Ŝi lernas Esperanton.

Li skribas lernolibron.

Mi salutas instruistinon.

Inventează 5 propoziții și notează-le.

▼ Unitate 6 (Sesiuni 11-12)

Obiective de învățare

- să identifice verbe modale **VOLI** și **ȘATI**
- să utilizeze adjective cu acuzativul în diverse combinații (**bonaj – bonan, bonajn – bonan**)
- Sufixul **-IS**, care indică trecutul, pentru a indentifica și a utiliza
- să recunoască sufixul **-I**

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul, Computer pentru eleve/elevi (sau utilizați exercițiul alternativ), Mingea

Pregătire

- Audio-uri **3, 4**
- Copii de **M8**
- Copii de **M9**
- Copii de **M10**
- Carduri de cuvinte colorate **M11**

Cuvinte noi

legi = a citi

mono = bani

sed = dar

diri = a spune

voli = a vrea

romano = roman

kun = cu

demandi = a întreba

șati = a plăcea

kia = ce fel de

nur = numai

facila = simplu

bona = bun. bună

nova = nou

trinki = a bea

granda = mare

kafo = cafea

tre = foarte

paroli = a vorbi

-IS = terminație pentru
verb la trecut

domo = casă

-I = terminație infinitiv

Plan de curs

15 min

Distribuiți **M8** și ascultați audio **3**. Citiți și traduceți textul împreună. Rugați elevii să citească și să traducă câte două propoziții simultan. Când ați ajuns la sfârșitul textului, începeți din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar la pronunție și la traducere numai dacă este necesar.

Rugați elevii/elevete să identifice funcția sufixului **-IS**. Comparați-l cu sufixul prezent **-AS**. Subliniați utilizarea sufixului **-I**. Explicați pe scurt semnificația verbelor modale **voli** și **ŝati** și arătați-le utilizarea împreună cu alte verbe.

5 min

Joacă jocul "mingea de cuvinte" pentru a învăța și repeta cuvintele. Rugați elevii/elevete să formeze un cerc. Aruncați mingea la cineva și numiți un cuvânt în limba de stat pe care elevii/elevete l-au învățat deja în Esperanto. Cel sau cea cu mingea traduce cuvântul în Esperanto. Apoi, el sau ea poate să arunce mingea la o altă persoană și să numească un cuvânt pe care noul elev/noua elevă trebuie să-l traducă în Esperanto etc. Dacă un elev/o elevă nu cunoaște cuvântul corect, profesorul spune un alt cuvânt până când elevul/eleva răspunde corect. Apoi el sau ea pot transmite mingea.

5 min

Joc recreativ nonlingvistic

15 min

Distribuiți dialogul **M9**.

Împărțiți elevii/elevete în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min

Cântați împreună cântecul **M4**.

10 min

Pauză

10 min

Distribuiți exercițiul de traducere **M10**. Rugați elevete/elevii să traducă propozițiile cu acuzativul în limba maternă.

Mi havas novan amikon. Mi havas novajn amikojn. Mi havas bonajn amikinojn. Mi havas belan malamikon. Ŝi lernas belan lingvon. Ili lernas facilajn lingvojn. Vi lernas facilajn lingvojn ...

10 min

Exersați întrebările și răspunsurile împreună. Puneți întrebări care conțin acuzativul. Elevete/elevii dau răspunsurile.

Posibile întrebări:

Ĉu vi salutas min? Ĉu ŝi salutas vin? Ĉu li salutas ŝin? Ĉu vi salutas nin? Kiun vi demandas? Kiun ŝi demandas? Kiun mi demandas? Kiun vi demandas?

20 min

Jucați jocul cu cărți de cuvinte colorate în plicuri 4. Formați grupuri de câte trei elevi/eleve și dați-le un set de plicuri **M11**. Rugați grupurile să formeze propoziții cu 4 cuvinte împreună. Cuvintele trebuie să fie în următoarea ordine:

- Cuvinte din plicul roșu
- Cuvinte din plicul verde
- Cuvinte din plicul albastru
- Cuvinte din plicul galben

Cuvintele ar trebui luate la întâmplare din plicuri. Scopul este de a afla ce propoziții au sens și de a le scrie într-o agendă. Puteți organiza o competiție: câștigă grupul care creează și traduce cele mai multe propoziții. Obțineți cât mai multe puncte după câte propoziții semnificative ați făcut.

Carduri colorate de cuvinte în 4 plicuri:

- Cuvinte roșii: **mi, vi, li, și, ni**
- Cuvinte verzi: **demandas, salutas**
- Cuvinte albastre: **cu**
- Cuvinte galbene: **vin, min, sin, lin, nin**

Exemple de astfel de propoziții:

Cu mi demandas vin? Cu mi demandas sin? Cu vi salutas sin? Cu li salutas sin?

Elevii/elevii traduc propozițiile în limba lor.

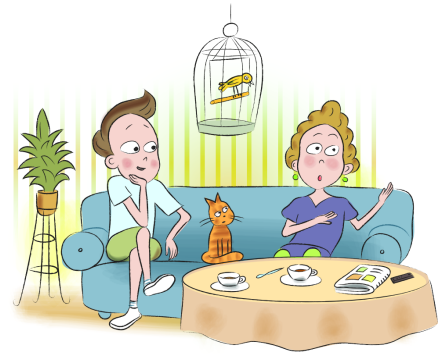
Prezentați temele de acasă

La amikino de Marko (2. parto)

- A** Saluton. Mi legis, sed nun mi volas paroli kun vi.
- B** Ĉu vi havas bonan libron?
- A** Jes, mi havas. Mi ŝatas legi nur bonajn librojn. Ĉu vi volas trinki kafon?

M9 Dialog

- Petro** Kiuj geamikoj venis al vi?
- Ana** Maria kaj Ivo venis kaj nun ili sidas en mia ĉambro.
- Petro** Kion diris viaj gepatroj?
- Ana** Ili volis paroli kun miaj geamikoj kaj faris demandojn al ili.
- Petro** Ho!
- Ana** Miaj geamikoj trinkis kafon kaj ni parolis pri bonaj libroj kiujn ni legis.
- Petro** Kiujn librojn ili ŝatas legi?
- Ana** Romanojn.
- Petro** Ankaŭ mi volas havi geamikojn kiuj ŝatas legi bonajn librojn.
- Ana** Miaj geamikoj Maria kaj Ivo estas ankaŭ viaj geamikoj.

M10 Exercițiu de traducere

Tradu următoarele propoziții cu acuzativul în limba ta.

Mi havas novan amikon. Mi havas novajn amikojn. Mi havas bonajn amikinojn. Mi havas belan malamikon. Ŝi lernas belan lingvon. Ili lernas facilajn lingvojn. Vi lernas facilajn lingvojn ...

mi

vi

li

și

ni

demandas

salutas

cu

vin

min

sin

lin

nin

M12 Temă pentru acasă

Completează propozițiile cu pronumele **mi, vi, li, și, ni** și formele lor la acuzativ **lin, șin, min, nin, vin** și scrieți propoziții opuse noi.

_____ salutas _____.

Malo: _____ .

_____ demandas _____.

Malo: _____ .

_____ havas _____.

Malo: _____ .

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ **Unitate 7** (Sesiuni 13-14)

Obiective de învățare

- pentru a revedea și utiliza gramatica și cuvintele deja însușite în lecțiile precedente
- pentru a-și consolida înțelegerea acuzativului și a verbelor modale
- pentru a discuta întrebări legate de acuzativ și de verbele modale

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul, Minge

Pregătire

- Audio-uri **1, 3, 4**
- Copii de **M13**
- Computer

Plan de curs

15 min Distribuți cântecul **M14**. Traduceți cântecul împreună și cântați-l de două până la trei ori.

Acest cântec oferă posibilitatea de a discuta funcția și poziția acuzativului și a verbelor modale. Motivați elevii/elevetele să pună și să clarifice întrebări deschise.

5 min Joacă jocul "mingea de cuvinte" pentru a învăța și repeta cuvintele. Rugați elevii/elevetele să formeze un cerc. Aruncați mingea la cineva și numiți un cuvânt în limba de stat pe care elevii/elevetele l-au învățat deja în Esperanto. Cel sau cea cu mingea traduce cuvântul în Esperanto. Apoi, el sau ea poate să arunce mingea la o altă persoană și să numească un cuvânt pe care noul elev/noua elevă trebuie să-l traducă în Esperanto etc. Dacă un elev/o elevă nu cunoaște cuvântul corect, profesorul spune un alt cuvânt până când elevul/eleva răspunde corect. Apoi el sau ea pot transmite mingea.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Reveniți la dialogul **M9** din unitatea anterioară. Rugați elevii/elevetele să-l citească și să-l traducă din nou și apoi să-i împartă în perechi. Fiecare pereche parcurge dialogul fără să-l traducă.

10 min Pauză

10 min Distribuți exercițiul **M14** pentru exersarea verbelor modale *voli*, *ŝati* și acuzativ. Rugați elevii să formeze perechi și să se întrebe și să răspundă reciproc.

Ĉu vi ne volas legi grandan libron? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas trinki? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi volas havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi librojn. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas trinki?

10 min Exersați întrebările și răspunsurile împreună. Puneți întrebări care includ acuzativul. Elevii/elevetele răspund.

Posibile întrebări:

Ĉu vi salutas min? Ĉu ŝi salutas vin? Ĉu li salutas ŝin? Ĉu vi salutas nin? Kiun vi demandas? Kiun ŝi demandas? Kiun mi demandas? Kiun vi demandas?

5 min Joc recreativ nonlingvistic

10 min Ascultați audio **1** și audio **3**. Rugați elevii/elevetele să citească și să traducă câte două propoziții simultan. Când ei ajung la sfârșitul textului, încep din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția și traducerea corectă, dacă este necesar.

10 min Cântați toate cântecele din lecțiile precedente.

Prezentați temele de acasă

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodie: după cântecul franțuzesc "Frère Jaques"

M14 Exercițiu

Citește următoarele întrebări și adresează-te vecinului tău. Ascultă răspunsul lui. Apoi schimbați-vă rolurile.

Ĉu vi ne volas legi grandan libron? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas trinki? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi volas havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi librojn. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas trinki?

M15 Temă pentru acasă

Pune cuvintele în ordinea corectă. Atenție la infinitiv.

Maria trinki kafon șatas.

matematikon Petro lerni volas.

trinki Ĝi lakton șatas.

volas Li instruistinon saluti.

Peter kaj șatas Roberto sporti.

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ Unitate 8 (Sesiuni 15-16)

Obiective de învățare

- cuvinte noi și să repete deja cuvintele învățate
- să recunoască noul verb modal **POVI**
- să recunoască și să utilizeze cuvântul **KE** ca legătură între propoziții
- să alcătuiască cu prefixele **MAL-** și **GE-**

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul, Computer pentru elev/elevi (sau utilizați exercițiul alternativ), Mingi, Morfem

Pregătire

- Audio-uri **5, 6**
- Copii de **M16**
- Copii de **M17**
- Tipăriți și tăiați morfemele **M18** sau lăsați elevii să taie morfemele în clasă

Cuvinte noi

frato = frate

rigardi = a se uita

jen = aici

okulo = ochi

ankoraŭ = încă

ke = că

varma = cald

ami = a iubi

iri = a merge

se = in caz că, dacă

kuiiri = a găti

tempo = timp

dankon = mulțumesc

manĝi = a mânca

povi = a putea

MAL- = prefix pentru opusul direct

ankaŭ = de asemenea

Plan de curs

20 min

Distribuiți **M16** și ascultați audio **5**. Citiți și traduceți textul împreună. Rugați elevii să citească și să traducă câte două propoziții simultan. Când ați ajuns la sfârșitul textului, începeți din nou, dar de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar la pronunție și la traducere numai dacă este necesar.

Discutați despre noile elemente gramaticale: **povi**, **ke**, **mal-** și **ge-**. De asemenea, discutați succint verbele modale. Indicați asuăra faptului că verbele modale trebuie să fie conectate la verbele din infinitiv.

5 min

Joc recreativ nonlingvistic

15 min

Exersați verbele modale **povi**, **voli** și **ŝati**: puneți următoarele întrebări și elevle/elevii să răspundă. Ajutați-i să traducă dacă este necesar.

Kion Petro volas demandi? Ĉu Ana devas paroli kun Petro? Se Ana ne volas diri kiun ŝi amas, ĉu Petro povas demandi ŝin? Kiun aŭton vi ŝatas havi? Kiu devas lerni novan lingvon? Kion vi ŝatas havi? Kiu volas paroli facilan lingvon? Ĉu Ana volas diri kiun ŝi amas? Kiun libron vi ŝatas legi?

Kun kiu vi povas sidi? Al kiu vi povas doni vian monon? De kiu venis via libro? Kian kafon vi ŝatas trinki? Kiajn librojn vi povas legi?

5 min

Joacă jocul "mingea de cuvinte" pentru a învăța și repeta cuvintele. Rugați elevii/elevle să formeze un cerc. Aruncați mingea la cineva și numiți un cuvânt în limba de stat pe care elevii/elevle l-au învățat deja în Esperanto. Cel sau cea cu mingea traduce cuvântul în Esperanto. Apoi, el sau ea poate să arunce mingea la o altă persoană și să numească un cuvânt pe care noul elev/noua elevă trebuie să-l traducă în Esperanto etc. Dacă un elev/o elevă nu cunoaște cuvântul corect, profesorul spune un alt cuvânt până când elevul/eleva răspunde corect. Apoi el sau ea pot transmite mingea.

5 min

Pauză

15 min

Distribuiți dialogul **M17**.

Împărțiți elevii/elevle în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min

Cântați împreună cântecul **M13**.

5 min

Joc recreativ nonlingvistic

15 min

Jucați jocul Formează un cuvânt. Distribuiți carduri cu următoarele morfeme din **M18** (**amik**, **ge**, **mal**, **o**, **j**, **patr**, **instru**, **ist**, **facil**, **a**, **lingv**, **lernant**) și explicați regulile jocului. Elevele/elevii trebuie să pună laolaltă morfeme și să afle ce cuvinte au sens. Apoi, traduceți-le în limba dvs.

Elevele/elevii alcătuiesc cuvinte precum:

malamiko, malamikinoj, gemalamikoj, gepatroj, patrinoj, instruistoj, malfacilaj, gelingvistoj, malbelaj, gelernantoj

5 min

Jucați jocul acuzativului: **Kion vi havas?**

Decideți ce elev/ă începe jocul și dați-i acestuia sau acesteia mingea. Apoi întrebați: "**Kion vi havas?**" Acela sau acea persoana răspunde: "**Mi havas pilkon.**" Acest elev selectează apoi o altă persoană și întreabă "**Kion vi havas?**" Al doilea sau a doua ia mingea și răspunde "**Mi havas pilkon.**". Apoi el sau ea întreabă un al treilea elev/o a treia elevă: "**Kion mi havas? Kion vi havas?**" Răspunsurile ar trebui să fie întotdeauna: "**Vi havas pilkon. Mi havas pilkon.**"

Prezentați temele de acasă

M16 La amikino de Marko

Marko havas amikino. Ŝia nomo estas Ana. Ŝi estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas geamikoj. Ana venis al la hejmo de Marko.

Marko Bonvolu eniri, amikino.

Ana Saluton Marko. Kion vi faras?

Marko Saluton. Mi legis, sed nun mi volas paroli kun vi.

Ana Ĉu vi havas bonan libron?

Marko Jes, mi havas. Mi ŝatas legi nur bonajn librojn. Ĉu vi volas trinki kafon?

Ana Jes. Ĉu viaj gepatroj kaj gefratoj estas en via hejmo?

Marko Ne. Jen la kafo, ĝi estas ankoraŭ varma. Mi nun kuiris ĝin.

Ana Dankon. Mi povas trinki ankaŭ malvarman kafon.

Marko Marko rigardis la belajn okulojn de Ana. Mi vidas, ke li amas ŝin.

M17 Dialog

Petro Ĉu vi povas vidi min? Mi ne estas en la ĉambro.

Ana Jes, mi povas vidi vin. Vi nun eniris.

Petro Kion vi vidas?

Ana Vi havas monon? Kiu mono ĝi estas?

Petro Mi havas japanan monon. Kion vi ŝatas?

Ana Mi ŝatas trinki kafon kaj paroli kun vi.

Petro Nun ni trinkas malvarman kafon. Varman mi ne havas.

Ana Jes. Ĉu vi kuiris ĝin?

Petro Ne. Mia patrino kuiris la kafon. Ĉu vi povas respondi al mia demando?

Ana Kiu demando?

Petro Kiun vi amas?

Ana Mi ne volas diri.

amik

ge

mal

o

j

patr

instru

ist

facil

a

lingv

lernant

M19 Temă pentru acasă

Completează cuvintele cu unul dintre următoarele cuvinte: **trinki 3x, librojn 2x, ŝi, vi, paroli, ŝatas, libron, amikinon, legis, volas.**

Marko havas _____. Ŝia nomo estas Ana. _____ estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas _____.

Ana venis al la hejmo de Marko.

– Bonvolu eniri, amikino.

– Saluton Marko. Kion _____ faras?

Saluton. Mi _____, sed nun mi _____ paroli kun vi.

Ĉu vi havas bonan libron?

Jes, mi havas. Mi _____ legi nur bonajn _____. Ĉu vi volas _____ kafon?

Ĉu vi ne volas legi grandan _____? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas _____? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi _____ havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi _____. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas _____?

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ **Unitate 9** (Sesiuni 17-18)

Obiective de învățare

- A repeta vocabularul și a învăța cuvinte noi
- pentru a forma propoziții la trecut și prezent cu acuzativul și verbe modale
- pentru a consolida înțelegerea prefixului **MAL-**

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul, Minge, Carduri de cuvinte colorate

Pregătire

- Audio-uri **5, 7**
- Copii ale dialogului **M21**
- Tipăriți și tăiați carduri cuvinte colorate **M20** în plicuri
- Computer
- Copii de **M22**

Cuvinte noi

kia = ce fel de

Slovakio = Slovacia

simpatia = simpatie

centro = centru

restoracio = restaurant

Plan de curs

20 min Reveniți la text **M16** și ascultați audio **5**.

Citiți și traduceți-l împreună. Rugați elevii să citească câte două propoziții fiecare și să le traducă din nou. Când ajung la sfârșitul textului, ei încep din nou, de data aceasta fără traducere. Profesorul ajută doar cu pronunția și traducerea, dacă este necesar.

Discutați elementele de gramatică: **povi**, **ke**, **mal-** și **ge-**. Indicați asupra faptului că verbele au la forma de trecut terminația **-is**.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Jucați jocul cu cărți de cuvinte colorate în plicuri 5. Formați grupuri de câte trei elevi/eleve și dați-le un set de plicuri **M20**. Rugați grupurile să formeze propoziții cu 5 cuvinte împreună. Cuvintele trebuie să fie în următoarea ordine:

- Cuvinte din plicul roșu
- Cuvinte din plicul verde
- Cuvinte din plicul albastru
- Cuvinte din plicul maro
- Cuvinte din plicul galben

Cuvintele ar trebui luate la întâmplare din plicuri. Scopul este de a afla ce propoziții au sens și de a le scrie într-o agendă. Puteți organiza o competiție: câștigă grupul care creează și traduce cele mai multe propoziții. Obțineți cât mai multe puncte după câte propoziții semnificative ați făcut.

Carduri colorate de cuvinte în 5 plicuri:

- Cuvinte roșii: **amiko**, **libro**, **lernanto**, **sportisto**, **patro**, **patrino**, **instruisto**, **instruistino**, **hejmo**, **domo**, **kafo**, **mono**, **frato**, **fratino**, **okulo**, **mi**, **vi**, **li**, **ŝi**, **ĝi**
- Cuvinte verzi: **povas**, **volas**, **povis**, **volis**, **devas**, **devis**, **ŝatas**, **ŝatis**
- Cuvinte albastre: **instrui**, **lerni**, **skribi**, **demandi**, **fari**, **havi**, **kuri**, **legi**, **rigardi**, **trinki**, **vidi**
- Cuvinte maro: **belan**, **bonan**, **facilan**, **grandan**, **junan**, **novan**, **malbonan**, **malbelan**, **malfacilan**, **malgrandan**, **maljunan**, **malnovan**, **varman**, **malvarman**, **mian**, **vian**, **lian**, **ŝian**, **ĝian**
- Cuvinte galbene: **amikon**, **libron**, **lernanton**, **sportiston**, **patron**, **patriron**, **instruiston**, **instruistinon**, **hejmon**, **domon**, **kafon**, **monon**, **fraton**, **fratinon**, **okulon**, **min**, **vin**, **lin**, **ŝin**, **ĝin**

Exemple:

- **Amiko volas LERNI novan lingvon.**
 - **Hejmo devas SKRIBI bonan kafon.**
-

5 min Pauză

15 min Distribuți dialogul **M21**.

Împărțiți elevii/elevele în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min Cântați împreună cântecul **M13**.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

20 min Distribuie exercițiul **M22**. Rugați-le/i pe eleve/elevi să traducă cuvintele în esperanto și să noteze, de asemenea, cuvântul cu sensul opus.

amiko

libro

lernanto

sportisto

patro

patrino

instruisto

instruistino

hejmo

domo

kafo

mono

frato

fratino

okulo

mi

vi

li

ŝi

ĝi

povas

volas

povis

volis

devas

devis

ŝatas

ŝatis

instrui

lerni

skribi

demandi

fari

havi

kuri

legi

rigardi

trinki

vidi

belan

bonan

facilan

grandan

junan

novan

malbonan

malbelan

malfacilan

malgrandan

maljunan

malnovan

varman

malvarman

mian

vian

lian

ŝian

ĝian

amikon

libron

lernanton

sportiston

patron

patrinon

instruiston

instruistinon

hejmon

domon

kafon

monon

fraton

fratinon

okulon

min

vin

lin

ŝin

ĝin

M21 Dialog

- Petro** Kiaj estas viaj novaj geamikoj, Ana?
- Ana** Junaj kaj simpatiaj. Ili havas ankaŭ belajn okulojn.
- Petro** Ĉu vi parolis kun ili pri viaj gefratoj kaj gepatroj?
- Ana** Mi ne povis. Miaj gepatroj estis en la ĉambro.
- Petro** Ĉu la geamikoj havas monon?
- Ana** Ili havas. Kun kiuj viaj geamikoj vi sidis en restoracio?
- Petro** Kun novaj geamikoj, kiuj venis de Slovakio.
- Ana** Ho, Ĉu ili venis en aŭto?
- Petro** Jes. Nun ili estas en hotelo kaj manĝas.
- Ana** Kion ili ŝatas vidi?
- Petro** La centron de Zagrebo.

M22 Exercițiu

Tradu adjectivele în Esperanto și scrie sensul opus.

	Traducere	Sens opus
simplu		
bun. bună		
tânăr		
cald		
frumos		
nou		
mare		

M23 Temă pentru acasă

Formează propoziții la computer. Faceți 5 propoziții zilnic; traduceți-le și notați-le dacă sunt corecte.

▼ **Unitate 10** (Sesiuni 19-20)

Obiective de învățare

- să exerseze vorbirea folosind o simulare a unei situații vii (scheci)
- a repeta cuvinte noi și vocabularul vechi

Materiale didactice necesare

- Computer pentru a reda audio-ul, Minge, Carduri de cuvinte colorate

Pregătire

- Audio-uri **8, 9**
- Copii de **M24**
- Copii de **M25**
- Tipăriți și tăiați carduri cuvinte colorate **M20** în plicuri

Cuvinte noi

tempo = timp

infano = copil

kune = împreună

preni = a lua

matematiko = matematică

Plan de curs

20 min Rugați elevule/elevii să joace un scheci scurt. Formați grupuri cu trei elevi fiecare. Cereți-le elevelor/elevilor să citească și să traducă scheciul în grupuri. Activitatea continuă după pauză.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

15 min Continuați activitatea cu scheciul. Grupurile formate anterior de câte trei studenți interpretează fiecare scheciul unul după altul.

5 min Joacă jocul "mingea de cuvinte" pentru a învăța și repeta cuvintele. Rugați elevii/elevule să formeze un cerc. Aruncați mingea la cineva și numiți un cuvânt în limba de stat pe care elevii/elevule l-au învățat deja în Esperanto. Cel sau cea cu mingea traduce cuvântul în Esperanto. Apoi, el sau ea poate să arunce mingea la o altă persoană și să numească un cuvânt pe care noul elev/noua elevă trebuie să-l traducă în Esperanto etc. Dacă un elev/o elevă nu cunoaște cuvântul corect, profesorul spune un alt cuvânt până când elevul/eleva răspunde corect. Apoi el sau ea pot transmite mingea.

10 min Pauză

15 min Distribuți dialogul **M25**.

Împărțiți elevii/elevule în perechi și lăsați-i să citească și să traducă dialogul. Rugați o pereche să citească dialogul cu voce tare și să îl traducă rând cu rând. Ajutați-i să traducă dacă este necesar. Apoi, solicitați acestei perechi să parcurgă dialogul fără a-l traduce din nou. Dacă este suficient timp, puteți solicita altor perechi să redea dialogul.

5 min Cântați împreună cântecul **M4**.

5 min Joc recreativ nonlingvistic

15 min

Jucați jocul cu cărți de cuvinte colorate în plicuri 5. Formați grupuri de câte trei elevi/eleve și dați-le un set de plicuri **M20**. Rugați grupurile să formeze propoziții cu 5 cuvinte împreună. Cuvintele trebuie să fie în următoarea ordine:

- Cuvinte din plicul roșu
- Cuvinte din plicul verde
- Cuvinte din plicul albastru
- Cuvinte din plicul maro
- Cuvinte din plicul galben

Cuvintele ar trebui luate la întâmplare din plicuri. Scopul este de a afla ce propoziții au sens și de a le scrie într-o agendă. Puteți organiza o competiție: câștigă grupul care creează și traduce cele mai multe propoziții. Obțineți cât mai multe puncte după câte propoziții semnificative ați făcut.

Carduri colorate de cuvinte în 5 plicuri:

- Cuvinte roșii: **amiko, libro, lernanto, sportisto, patro, patrino, instruisto, instruistino, hejmo, domo, kafo, mono, frato, fratino, okulo, mi, vi, li, ŝi, ĝi**
- Cuvinte verzi: **povas, volas, povis, volis, devas, devis, ŝatas, ŝatis**
- Cuvinte albastre: **instrui, lerni, skribi, demandi, fari, havi, kuiru, legi, rigardi, trinki, vidi**
- Cuvinte maro: **belan, bonan, facilan, grandan, junan, novan, malbonan, malbelan, malfacilan, malgrandan, maljunan, malnovan, varman, malvarman, mian, vian, lian, ŝian, ĝian**
- Cuvinte galbene: **amikon, libron, lernanton, sportiston, patron, patrinon, instruiston, instruistinon, hejmon, domon, kafon, monon, fraton, fratilon, okulon, min, vin, lin, ŝin, ĝin**

Exemple de astfel de propoziții:

Amiko volas LERNI novan lingvon.

Hejmo devas SKRIBI bonan kafon.

5 min

Cântați împreună cântecul **M13**.

Prezentați temele de acasă

Mi ne volas manĝi**Patrino** (al infano)

Manĝu!

Infano Mi ne volas!**Patrino** Manĝu! Estu bona! Manĝu!**Infano** Mi ne volas manĝi. Mi ne volas esti bona.**Patrino** (al la patro)

Ĉu vi vidas? Li ne volas manĝi. Li ne volas esti bona.

Patro (al la patrino)

Jes. Mi vidas. Li diras ke li ne volas manĝi. Li diras ke li ne volas esti bona.

Patro (al la infano)

Ĉu vi volas manĝi? Ĉu vi volas esti bona? Vi devas manĝi. Vi devas esti bona.

Infano Ne, mi ne volas manĝi. Ne, mi ne volas esti bona.

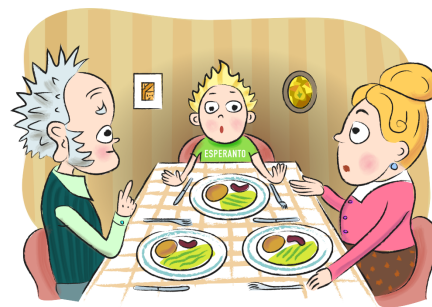
Mi ne devas manĝi. Mi ne devas esti bona. Kiu diras ke mi devas manĝi? Kiu diras ke mi devas esti bona?

Patrino Ĉu vi ne povas manĝi?**Infano** Mi povas. Mi ne volas. Mi povas manĝi. Mi ne volas manĝi. Mi povas esti bona. Mi ne volas esti bona. Mi povas diri, ke mi ne volas manĝi. Mi povas diri ke mi ne volas esti bona.**Patro** Vi ne povas diri, ke vi ne volas manĝi. Vi devas manĝi!**Infano** (elprenas libron, lernolibron de Esperanto)

Mi ne devas manĝi. Mi ne havas tempon. Mi lernas Esperanton.

Patro kaj patrino (kune)

Li ne havas tempon. Li lernas Esperanton.

M25 Dialog

Petro Saluton, Ana. Ĉu vi havis bonan manĝon?

Ana Jes. Mia patrino kuiras bonajn manĝojn kaj mi ŝatas manĝi.

Petro Kion vi lernis, ĉu matematikon?

Ana Ne. Mi devis lerni pri lingvoj.

Petro Kian lernolibron pri lingvoj vi havas?

Ana Malbonan libron. Kaj vi, kion vi lernis?

Petro Matematikon mi volis lerni sed mi devis manĝi kaj ne lernis.

Ana Manĝi vi devas, sed ankaŭ lerni vi devas.

Petro Mi volas diri al vi, ke vi estas bela.

Ana Dankon.

M26 Temă pentru acasă

Repetă și învață toate cuvintele din lecție 2.